No 1849

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 24 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents segelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 23 Mei.

[illegible] ZWIJSEN, door de genade Gods en des Apostolischen Stoels Aartsbisschop van Utrecht, Apostolisch Administrator van het bisdom van 's Hertogenbosch,

Aan zijne Onderhoorige Geestelijken en Geloovigen zaligheid in den Heer!

Gezonden, om bij de regeling der R. K. kerkelijke aangelegenheden in Nederland eene zeer belangrijke bediening waar te nemen, achten Wij Ons verpligt, deze ter kennis van Onze onderhoorige Geestelijken en Geloovigen te brengen, en hen aan te sporen, om, vooreerst een dankbaar opzien tot den Gever van alle goed, van hunne zijde mede te werken tot bereiking van het doel, hetgeen hierin tot zaligheid der zielen door den Opperherder der Kerk beoogd wordt.

Zijne Heiligheid Paus Pius IX., die aan de verhevenste deugden de onvermoeidste zorgen voor het welzijn van den Schaapstal van Jezus paart, heeft in Zijne wijze voorzienigheid goedgevonden, de Bisschoppelijke Hierarchie in Nederland, welke sedert vele jaren was onderbroken, bij Apostolische Breve van den 4 Maart dezes jaars te herstellen, en op te rigten eene kerkelijke provincie, bestaande uit de bisdommen van Utrecht, Haarlem, 's Hertogenbosch, Breda en Roermonde; waarvan de Aartsbisschoppelijke of Metropolitane-zetel is gevestigd te Utrecht, terwijl de vier overige bisdommen daaraan als Suffragaan-zetels onderhoorig zijn.

Daarenboven heeft het Zijner Heiligheid behaagd, Ons onwaardige, bij Breve van dezelfde dagteekening, tot Aartsbisschop van Utrecht te benoemen, Ons ter zelfder tijd de Administratie van den zetel van 's Bosch met ordinaire bisschoppelijke jurisdictie opdragende.

Alzoo, B. G., is het groote werk, waarnaar gij zoo vurig verlangd, en waarvoor gij de dringendste beden ten Hemel opgezonden hebt, door de barmhartigheid des Heeren tot stand gekomen. De R. K. Kerk van Nederland herneemt hare plaats onder de kerken der Christene wereld, welke op eene wettige en regelmatige wijze daargesteld, het luisterlijk ligchaam van de kerkelijke gemeenschap uitmaken; terwijl het der aanbiddelijke Voorzienigheid, wier wegen onnaspeurlijk zijn, behaagd heeft, Ons, door den Stedehouder Jezus op aarde, te roepen, om het kostbaar pand des Geloofs, de zuiverheid der zeden ongeschonden en onbevlekt onder u te bewaren, over de verkondiging van het Evangelie te waken en over de uitdeeling der HH. Sakramenten te beschikken. Voor de vervulling van deze hoogst gewigtige en uitgestrekte pligten zijn Wij verantwoordelijk bij den Oppersten Regter, die Ons eenmaal van al de Zielen, aan Onze Herderlijke zorgen toevertrouwd, rekenschap zal vragen.

Wij beven B. G. bij de beschouwing van dezen zwaren last, die op [illegible] gelegd is, een last, waaronder [illegible] van jaren [illegible] waarderen; en Wij zouden door de zwaarte van denzelven worden onderdrukt en bezwijken, indien Wij de overtuiging niet hadden, dat de kracht van den ootmoedigen Christen in zijne zwakheid zelve gelegen is (1).

Ja, het is in Onze zwakheid zelve dat Wij Ons betrouwen stellen; want met den H. PAULUS gevoelen Wij Ons sterk, wanneer Wij Onze zwakheid erkennen (2). Het zijn zwakke werktuigen, welke de Allerhoogste immer tot uitvoerders van Zijne plannen heeft gekozen (3), opdat het schepsel zich in het aanschijn van zijn' Schepper niet verheffe (4).

Wij stellen Ons betrouwen op de wettigheid Onzer zending, daar Wij die moeijelijke bediening niet gezocht noch verlangd, maar als gehoorzame Zoon der Kerk met huivering aangenomen hebben. Bevangt Ons de vrees, wanneer Wij den Ons voorgelegden last met Onze oogen afmeten, de overtuiging dat Wij met den Profeet mogen zeggen: *in waarheid, de Heer heeft Ons tot U gezonden* (5), boezemt Ons moed en betrouwen in. Wij bezitten immers Onze Zending van den wettigen Opvolger van den H. PETRUS, tot wien de Zaligmaker gezegd heeft: *Gij zijt* PETRUS, *en op deze steenrots zal Ik Mijne Kerk bouwen en de poorten der hel zullen tegen haar niet vermogen* (6); aan wien dezelfde Verlosser, na Zijne heerlijke opstanding uit het graf, de uitgestrektste volmagt heeft gegeven, om Zijne Kerk te besturen, en herders over dezelve aan te stellen.

Uit kracht van die zending, Ons door Z. H. Paus PIUS IX gegeven, aanvaarden Wij onze herderlijke bediening, en in vereeniging met den H. Stoel van *Rome*, zullen Wij het Ons toevertrouwde deel van den schaapstal van J. C. in de weide der zaligheid met het brood der waarheid blijven voeden en waken, opdat geen wolf in schapenvacht de kudde verstrooije en verslinde. Voor Ons B. G., en Wij verklaren dit volgaarne, is er geene gedachte, welke Ons meer streelt en versterkt dan deze, dat Wij met den Apostolischen Stoel zijn vereenigd en verbonden; en gelijk de H. AUGUSTINUS verklaarde, *dat hij het Evangelie niet zoude gelooven, indien hij door het gezag der Kerk daartoe niet bewogen werd* (7), leggen Wij ook gaarne de belijdenis af, dat de Kerk in Onze oogen niet bestaat zonder het verheven gezag van dien Opperherderlijken Zetel, die aan dat groote ligchaam één hoofd, één hart en ééne stem geeft; één hoofd, onder hetwelk al deszelfs lidmaten tot één geheel zijn vereenigd; één hart, waaruit stroomen van liefde en leven voortvloeijen; ééne stem krachtig genoeg, om over de gansche uitgestrektheid van den aardbol door alle ware kinderen der Kerk gehoord en geëerbiedigd te worden.

Eindelijk vertrouwen Wij ook op de krachtige medewerking Onzer onderhoorige Geestelijken en Geloovigen.

Gij, Onze waardige Medearbeiders in den wijngaard des Heeren; gij, Priesters van den Allerhoogste, zult Ons ondersteunen in deze groote en heilige bediening. Gij zijt het, die den last en de hitte van den dag draagt (8); die de vader des huisgezins in zijnen wijngaard altoos ijverig vindt; uwe verdiensten zijn Ons niet onbekend; de opofferingen, welke uwe zending van u vraagt, zijn Ons niet vreemd. Het is op uwen arbeid, voor de oogen der wereld mogelijk gering, maar groot en kostbaar in het aanschijn van God, dat Wij met vertrouwen durven steunen. Het is op uwe bereidwilligheid, om al datgene tot stand te helpen brengen, wat tot eer van God, tot luister der Godsdienst, tot zaligheid der zielen vereischt wordt, dat Wij Onze hoop durven bouwen. Vernieuwt dan bij het thans begonnen tijdvak der Kerk van Nederland, in den geest uwe roeping, de genade indachtig, die u door het opleggen der handen verleend is. Legt u toe, aan niemand eenige reden tot klagen te geven, opdat uwe bediening niet veracht worde. Toont [illegible] opregte liefde [illegible] hetzelve door zachte overreding (9), en wijdt aan hetzelve uwe zorgen, uw waken en uwe rust. Gaat, beminde Medearbeiders, met onafgebroken ijver voort om het geloovig volk in de leer der zaligheid te onderwijzen, opdat allen overtuigd worden, dat in het ontvangen en onderhouden van dat woord, vol van genade en waarheid, de zekerste waarborg van het eeuwig geluk der zielen gelegen is. Toont, dat gij in alle uwe onderrigtingen op die rots steunt, tegen welke de poorten der hel niets vermogen; dat wij allen, schapen en lammeren, maar eenen leidsman hebben, dat wij geene andere leeraars in Israël erkennen, dan die uit dezelfde bron hunne onderdanigheid, hun gezag, hunne leering geput hebben. Dat uwe woorden het licht der dwalenden, de sterkte der zwakken, de schrik der wederspannigen, de hoop der boetvaardigen zijn. Weest onvermoeid werkzaam, ten einde in de teedere harten der kinderen met de eerste beginselen der zaligende leer, de zaden der christelijke deugden neder te leggen. Houdt niet op, u als vaders der armen te gedragen, de weduwen en weezen onder uwe verzorging te nemen, de verdeelde harten te hereenigen (10) en aan allen het Evangelie des vredes te verkondigen. Gaat voort met het lot der zondaren bijzonder ter harte te nemen, en spaart geene moeite om hen, die van God verwijderd leven, met hun' hemelschen Vader te verzoenen. Omgeeft het bed van den stervenden Christen met de onsterfelijke verwachtingen; dat uwe woorden, door het Geloof bezield, door de zalving der liefde verzacht, betrouwen en moed inboezemen, en hem in zijnen overgang naar de eeuwigheid versterken.

Van Onze zijde, Eerwaardige Broeders, Wij beloven het U, zult gij in alle omstandigheden op de gevoelens van eenen Herder en Vader kunnen rekenen. Komt met betrouwen, zoo menigmaal gij het raadzaam zult oordeelen, de geheimen van uwe kwellingen in Onzen boezem uitstorten en Ons met de moeijelijkheden uwer godsdienstige zorgen bekend maken. Gij weet, dat het niet mogelijk is, alle bezwaren aan uwe bediening verknocht, weg te nemen, doch gij zult steeds ondervinden, dat Onze liefde tot u niet in gebreke zal blijven; want terwijl Wij *sterk in het geloof* (11), sterk in het handhaven van de regten der Kerk zullen zijn, hebben Wij het Ons ten pligt gesteld, liefderijk en zachtmoedig in onze handelingen voort te gaan. *Mansuete et fortiter.* In de vertrouwelijkste mededeelingen, waarin de mond uit den overvloed des harten spreekt, zullen Wij uwe klagten aanhooren, uwe moeijelijkheden verligten, en in uwe bekommeringen deelen; en moeten Wij somtijds het genoegen derven van de wonden te heelen, welke uwe harten doen lijden, nimmer toch zullen Wij nalaten den verzachtenden balsem der vertroosting aan te wenden, en gij zult steeds de overtuiging in u dragen, dat gij uw leed in het hart van een' Vader hebt neergelegd, die het met u deelen zal.

Aldus, B. Broeders, zullen Wij Onze pogingen blijven vereenigen en voor den akker van den Vader des huisgezins zorgen (12), ten einde uit het heiligdom de wateren blijven voortvloeijen, welke denzelven vruchtbaar maken.

Door den akker van den Vader des huisgezins, waarvan hier sprake is, wordt gij bedoeld, Beminde Geloofsgenooten. Gij, die om uwe trouw aan het Geloof uwer Vaderen, om uwe gehechtheid aan het middenpunt der Katholieke eenheid aan Ons hart steeds dierbaar zult wezen, hier Onze vreugd en hiernamaals, Wij vertrouwen dit, Onze kroon zult uitmaken (13). Verliest nimmer iets van dat eenvoudig en leerzaam Geloof, waardoor gij tegen de onheilen wordt beschermd, welke [illegible] van hoovaardigheid na zich sleept. Blijft [illegible] aan uwe Herders en weest hun onderdanig (14); [illegible] ook [illegible], en [illegible] als aan [illegible] zoudt gehoorzamen [illegible] alle magt, welke op deze aarde wordt uitgeoefend, is een uitvloeisel van de Goddelijke en onbepaalde Oppermagt, die in den Hemel en op aarde alleen heerscht, die naar goedvinden alle gebeurtenissen beschikt, die alle beletsels te boven komt of doet verdwijnen; ja dezelve dikwijls doet dienen tot bereiking van hare ondoorgrondelijke en altijd aanbiddelijke inzigten.

Dat de God des vredes over u den geest van eendragt en liefde uitstorte; dat die liefde algemeen zij, en zich uitstrekke, niet alleen tot de huisgenooten des Geloofs, maar tot alle medeburgers, met wie gij slechts één ligchaam in het burgerlijk maatschappelijk leven uitmaakt, en tot alle menschen, die gij allen zonder uitzondering moet beminnen en behulpzaam wezen, waar u zulks mogelijk is.

---

(1) II. Cor. XII. 9.
(2) Ibid. 10.
(3) I. Cor. I. 7.
(4) Ibid. 26.
(5) Jerem. XXVI. 15.
(6) Matth. XVI. 18.
(7) S. Aug. lib. contra Epist. Fund, C. V.
(8) Matth. XX. 12.
(9) I. Petr. V. 2.
(10) Job XXIX. 16. Psalm. CLV. 9.
(11) I Petr. V. 9.
(12) Matth. XIII, 17.
(13) Philipp. 4.
(14) Hebr. XIII, 17.

Vaders en moeders, voedt uwe kinderen op in de vreeze Gods (15), dit is de grootste schat, die gij hun kunt nalaten.

Kinderen, weest uwe ouders onderdanig; want dit is de wil des Heeren (16).

Echtgenooten, bemint elkander, gelijk Christus Zijne Kerk bemind heeft (17).

Oversten en meesters, weest goedhartig jegens uwe onderdanen, want gij ook hebt een' Meester in den Hemel (18).

Dienstboden, zijt getrouw en dient God in den persoon van uwe meesters (19).

Armen, verdraagt zonder morren de ontberingen van uwen staat; Jezus Christus zelf heeft die boven de magt en de rijkdommen verkozen.

Rijken der aarde, *koopt uwe zonden af door aalmoezen* (20), en weest ten aanzien der armen en ongelukkigen de vertegenwoordigers der Voorzienigheid.

Dat alle standen der maatschappij door een' heiligen naijver voor het goede bezield zijn, om elkander in heiligheid te overtreffen; want daarin is het bolwerk der Staten gelegen, welke ongetwijfeld door zedeloosheid ten gronde gerigt worden.

Eindelijk B. G. moeten Wij u nog aanmanen, om, de woorden van den Goddelijken Stichter der Kerk indachtig, zonder ophouden voor u zelven, voor anderen, ja, voor allen te bidden; want de christelijke liefde die ons gebiedt allen te beminnen, gebiedt ons ook voor het welzijn van allen onze smeekingen ten Hemel op te zenden.

Bidt inzonderheid voor Z. H. Paus Pius IX, den Stedehouder van Jezus Christus op aarde, opdat Hij nog lang de Kerk besture, en de noodige gezondheid en kracht bezitte om Zijne zware pligten te vervullen. Dit vordert van ons niet alleen de eerbied, die wij aan den Stoel van Petrus zijn verschuldigd, maar ook de dankbaarheid voor de groote en verhevene weldaad, welke Hij aan de Kerk van Nederland heeft geschonken.

Bidt voor Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning en Hoogstdezelfs Gezin, opdat Hoogstdezelve zich lange jaren in de trouw zijner onderdanen, in hunnen eerbied voor gezag en wet, in het bloeijen der algemeene welvaart moge verheugen.

Bidt voor het welzijn van ons dierbaar Vaderland, opdat God Zijn' zegen over hetzelve en deszelfs Bestuurders uitstorte.

Bidt ook voor Ons, want al de boven aangehaalde gronden, waarop Wij Ons vertrouwen vestigen, zouden te zwak worden bevonden om daarop het geestelijk gebouw, dat Wij in uwe zielen moeten optrekken, te doen steunen, indien God zelf Zijne sterke hand hiertoe niet verleent. *Tenzij de Heer het huis bouwe, zullen zij te vergeefs arbeiden, die aan hetzelve werken* (21). Bidt dan met vurigheid, opdat God, de oorsprong van alle volmaakte gaven, door Zijne genade voltrekke, hetgeen Wij door Zijne beschikking beginnen. Voor Ons biddende, zult gij ook voor u zelven bidden, aangezien Wij die deugden, die genaden, die gaven verzoeken, welke Ons noodig zijn, om U met zekerheid op den weg van het eeuwig geluk te geleiden.

O God, die Ons onwaardigen hebt verkozen om een gedeelte uwer Kerk te besturen, zend van het hoogste des Hemels, waar uwe Wijsheid met U zetelt, een straaltje van dat goddelijk licht, opdat zij Ons bijsta, Ons met haren raad ondersteune en met ons arbeide, opdat zij Ons met dien heiligen ijver beziele, die aan Uwe Oogen welbehagelijk is (22). En opdat Onze nederige gebeden bij U ingang mogen vinden, zoo durven Wij U dezelve aanbieden door de HH. Beschermers van deze Kerken, door den H. Willibrord en andere HH. Bisschoppen, die haar door hunne deugden en wonderen beroemd, en door hunnen arbeid en hun bloed hebben vruchtbaar gemaakt.

Heilige Moeder van Jezus, wees Gij vooral Onze Voorspreekster; met een kinderlijk vertrouwen hebben Wij onder Uwe bescherming Onze herderlijke bediening aanvaard, en Wij betuigen U Onzen dank voor de gunsten en weldaden, welke Wij door Uwe magtige tusschenkomst van het goddelijk Alvermogen hebben ontvangen. Spreek tot het hart van Uwen Zoon, vraag dien goddelijken Opperherder zijner Kerk, dat Hij over Ons de volheid van den zegen uitstorte, welke Wij in Zijnen naam aan de geloovigen geven, of liever, dat Hij zelf en Herder en kudde zegene, opdat zij in de waarheid vereenigd, in de liefde volmaakt, en in de heerlijkheid te zamen gekroond mogen worden.

Gegeven te Tilburg, den 1 Mei 1853.

De Aartsbisschop Apostolisch Administrator voornoemd,

† J. ZWIJSEN.

(L. S.)

Op bevel van Zijne Doorl. Hoogw.

J. P. DEPPEN, *Secretarius.*

(15) Ephes. VI, 4.
(16) Coloss. III, 20.
(17) Ephes. V, 25.
(18) Coloss. IV, 1.
(19) Ibid. III, 22.
(20) Daniel IV, 24.
(21) Ps. CXXVI. 2.
(22) Sap. IX. 10.

Thans is de uitslag van de verkiezingen der 68 leden, waaruit de Tweede Kamer der Staten-Generaal is zamengesteld, bekend.

1°. Zijn op nieuw als zoodanig benoemd de heeren: Blaupot ten Cate, Reinders, Zijlker, Westerhoff, van Heiden Reinestein, Dirks, ter Bruggen Hugenholtz, Groen van Prinsterer (op twee plaatsen), de Man, van Hoëvell, van Lijnden, Mackay, van Nispen van Sevenaer, Dommer van Poldersveldt, van Goltstein, van Akerlaken, Rochussen, van Voorst, Godefroi, Gevers van Endegeest, Taets van Amerongen, Wintgens, Boreel van Hogelanden, Slicker van Domburg, Meeussen, Bots, van Wintershoven, de Lom de Berg, Hengst en Luyben. Te zamen 30 keuzen.

2°. Er moeten herstemmingen plaats hebben, als te Assen tusschen de heeren van der Veen en Vos; te Zwolle tusschen de heeren Sloet tot Oldhuis en van Rappard; te Almelo tusschen de heeren Thorbecke en Storm van 's Gravesande; te Amersfoort tusschen de heeren van Engelen en de Kempenaer; te Utrecht tusschen de heeren van Asch van Wijck en van Oosthuyse van Rijckevorsel van Rijsenburg; te Hoorn tusschen de heeren Donker en van Nierop; te Amsterdam tusschen de heeren Stolte, prof. Bosscha, J. Heemskerk Bz., Rijk, J. C. Baud en van Bosse; te Rotterdam tusschen de heeren J. C. Baud, van Bosse, Hoynck van Papendrecht en Rijk; te 's Gravenhage tusschen de heeren Baud en van Zuylen van Nijevelt; te Gorinchem tusschen de heeren Schiffer en Elout van Soeterwoude; te Middelburg tusschen de heeren Vaillant en van Eck; te Zierikzee tusschen de heeren Schuurbeque Boeije en Anemaet; te Tilburg tusschen de heeren Beens, Porret, Jespers en Hollingerus Pijpers; te Eindhoven tusschen de heeren van der Heyden en van den Heuvel; en te 's Bosch tusschen de heeren de Poorter en Thorbecke. Te zamen 19 herstemmingen.

3°. De personen, die geen deel hebben uitgemaakt van de ontbonden Tweede Kamer, en ditmaal tot leden derzelve zijn verkozen, zijn de heeren: Thorbecke, oud-minister van Binnenlandsche Zaken; de Kempenaer, oud-minister van Binnenlandsche Zaken; Schimmelpenninck van der Oye, oud minister van Binnenlandsche Zaken; van der Brugghen, de Brauw, lid der Eerste Kamer, Sander, van der Poel, van Franck, van Reede van Oudtshoorn, W. E. Engelen, Sleeswijk Vening, van Bieruma Oosting, Strens, oud minister van Justitie; van Deinse, van Lennep, Hoekwater en van Foreest. (De heer Thorbecke is in twee plaatsen, Breda en Maastricht, gekozen.) Te zamen 17 [illegible]

4°. De leden, die deel hebben uitgemaakt van de ontbonden Tweede Kamer en bij de jongste verkiezing niet weder als zoodanig zijn gekozen, zijn de heeren: Mr. L. D. Storm, Leemans, Dullert, van Panhuys, van der Linden, Metman, Blussé, de Raadt, Poortman, Gevers Deynoot, Provó Kluit, van Hall, minister van Buitenlandsche Zaken, van Doorn, minister van Financien, van Walchren, Huguenin, Jongstra, Verwey, de Fremery, van Wylick, de Limpens, Bachiene en de Moraaz; terwijl de heer Schooneveld, mede een der leden van de ontbonden Tweede Kamer, dezer dagen is overleden.

De *Amsterdamsche Courant* heeft er een *Bijvoegsel* voor over gehad om aan hare lezers te doen weten, wat, bij monde van drie buitenlandsche bladen, over den tegenwoordigen staat van zaken hier te lande zoo al gezegd wordt; wij gaan voort uittrekselsgewijze mede te deelen, wat wij dienaangaande in andere buitenlandsche bladen vermeld vinden, ons voorbehoudende, in zoo verre nuttig, op eenige der beschouwingen en belangrijke mededeelingen nader terug te komen, van die vreemde bladen, welke bij de *Amsterdamsche Courant* onvoorwaardelijk krediet hebben en die zij, in plaats van eigene politieke artikelen aan haar publiek opdischt.

Eerst het artikel van de *Morning Chronicle*, het blad van het Engelsch ministerie, vertaling van de *Grondwet*:

»Onder de Staten, die hunne volksinstellingen hebben bewaard en ontwikkeld, bekleedt Nederland een eersten rang. Dat rijk is in 't genot van bijzondere voorregten. Het wordt geschraagd door een krachtig en aloud nationaal gevoel, en het bezit eene schitterende geschiedenis. Te verwijderd van Frankrijk, om van de republikeinsche propaganda te lijden te hebben, ontsnapte het geheel aan de geweldige beroering van 1848. Er was in Nederland geene Fransche partij. Desniettemin gaf de Europesche beweging aan de volkspartij in dat land een krachtigen stoot. De staatsmachine begon met toenemende snelheid te werken; en verscheiden gewigtige hervormingen werden ingevoerd, niet zonder tegenwerking maar zonder oproer of geweld. De vraag over vrijen handel, en vrije scheepvaart werd behandeld en na langdurige beraadslagingen werd het handelsstelsel der natie op een gezonden en rationelen voet gebragt. Het liberale ministerie Thorbecke wijdde zijne aandacht aan de trapsgewijze verbetering van plaatselijk en gemeentelijk bestuur; en het was door den gunstigen toestand der geldmiddelen in staat, om de algemeene lasten te verminderen en den algemeenen voorspoed van het land te bevorderen. En toch, ofschoon zeer populair en eene aanzienlijke meerderheid in de Staten-Generaal bezittende — ofschoon niets was voorgevallen om zijn invloed in de Kamers te verzwakken, of het getal zijner aanhangers in het land te verminderen, — toch werd het door den Koning ontslagen, zoo plotseling en zoo voetstoots, dat er tot de onderstelling aanleiding is, dat zijn val of.... of aan persoonlijke intrigue moet worden toegeschreven.

»De onmiddellijke aanleiding tot het breken van den Koning met zijne ministers was het antwoord, dat Z. M. gegeven heeft op een adres, betrekkelijk de instelling van R. K. Bisschoppen in Nederland. Dit was eene aangelegenheid, die tot eenige diskussie tusschen den Nederlandschen gezant te Rome en het Vatikaan had geleid; maar het Pauselijke hof had zijn voornemen ten uitvoer gelegd op eene wijze, die voor het gouvernement van Nederland zeer beleedigend was. Desniettemin besloot het ministerie getrouw te blijven aan die beginselen van verdraagzaamheid, die in de Hollandsche konstitutie zijn geworteld. Het wilde daarom, ofschoon afkeurende de wijze, waarop het hof van Rome gehandeld had, geen enkelen stap doen, die nadeelig kon zijn voor de regten der R. K. onderdanen van de Kroon. Maar er ontstond eene beroering onder het Protestantsche gedeelte der natie, en verzoekschriften werden den Koning aangeboden, waarin op maatregelen werd aangedrongen, om de »Pausselijke aggressie" tegen te gaan. De inhoud van 's Konings antwoord scheen zijne geneigdheid aan te duiden, om aan het verlangen der verzoekers gehoor te geven, ofschoon hij aanmerkte, dat hij door de voorschriften der Grondwet verhinderd werd om aan zijne wenschen te voldoen. Deze verklaring, zoo geheel in strijd met de bekende staatkunde van het Gouvernement, leidde tot eene remonstratie van de zijde der ministers; en de uitslag was dat een nieuw ministerie werd gevormd, en de Staten-Generaal werden ontbonden. Dit nieuwe kabinet is, gelijk men kon verwachten, veel minder liberaal dan zijne voorgangers. De eerste minister, van Hall, was een hardnekkige opposant tegen de populaire staatkunde en het stelsel van vrijen handel van 't vorige Gouvernement; en het ministerieel programma, door dit ministerie gegeven, regtvaardigt de meening, dat hij en zijne ambtgenooten meer voet verlangen te geven aan de uitoefening van koninklijke prærogativen, dan door het vorige kabinet vergund werd; 't schijnt dat de anti-katholieke agitatie zal gebruikt worden als eene geschikte gelegenheid, om het gezag der Staten-Generaal te verminderen, en die van de uitvoerende magt uit te breiden. Zoo althans vreest, misschien zonder genoegzame grond, de liberale partij in Nederland.

»Wij gelooven echter niet, dat er ernstige bezorgdheid omtrent den uitslag behoeft te bestaan. 't Is waarschijnlijk, dat de nieuwe Staten-Generaal even liberaal zullen zijn als de ontbonden Kamer; en in dat geval zal het ministerie óf gedwongen worden de maatregelen eener liberale oppositie op te volgen, of plaats te maken voor den heer Thorbecke en zijne partij. De populaire partij stemt volkomen in met de beginselen van godsdienstige verdraagzaamheid; en elke zoodanige beroering, als thans in Nederland is opgemerkt, met zoo veel rumoer en met zoo verachtelijke uitkomsten, zal bezwaarlijk kunnen doordringen tot de staatkundige leiders van Holland. Het Hof zal waarschijnlijk genoopt worden toe te geven, en de kuiperijen, die de tegenwoordige krisis hebben doen ontstaan, zullen verslagen worden door eene gezonde en krachtige openbare meening. Wij kunnen ten slotte niet voorbij, te doen opmerken, dat het aan groote gevaren is blootgesteld door proefnemingen, als thans . . . . worden ondernomen . . . .
. . . . (*)

Men leest in den *Univers*:

»Men heeft dikwijls het *Journal des Debats* voorgesteld als draaijend met alle winden. Nooit is er een verwijt geweest dat minder grond had. 't Is waar men heeft dit blad, aan zekere staatslieden, naarmate dat zij in hun staatkundige positie door het fortuin werden begunstigd, zijn achting zien geven of weigeren; maar men moet naar deze gedragslijn het blad niet beoordeelen; integendeel men moet zijne daden en zijne leerstellingen in haar geheel beoordeelen. Het *Journal des Debats* is altijd een trouw aanhanger geweest van het parlementarismus, maar het heeft ook altijd, als het er op aankwam, partij getrokken tegen de belangen en de regten van het Katholicismus. Ziedaar zijn eenheid; op dit oogenblik b. v. leent het zijn steun aan de ultra's van het Hollandsche Protestantismus. Wij zullen zijne beleedigende insinuatiën ten aanzien van den H. Stoel in het licht stellen. Maar voorloopig willen we aantoonen dat dit blad den

(*) Wij laten het slot weg om dezelfde reden, waarom wij boven eenige woorden hebben weggelaten en in ons vorig nummer hebben doen wegvallen uit een overgenomen artikel uit *Le Lien*. Naar onze konstitutionnele begrippen moet tot den persoon des Konings de kritiek niet opklimmen.

tegenwoordigen stand van zaken in Holland zeer slecht kenschetsbeert. Het zegt: „*de quæstie is zuiver tusschen de konservatief protestantsche en de Katholieke partij. En de protestantsch-demokratische partij zal zich verdeelen.* De quæstie staat zoo *zuiver* niet, ten minste ze verhoudt zich niet op die wijze. Het *Journal des Debats* meent enkel een godsdienstige worsteling te bespeuren, ofschoon het de politieke belangen zijn, die eigentlijk de hoofdrol spelen."

Het valt niet te ontkennen dat er voor de handhaving van den Europeschen vrede vele waarborgen gevonden worden in de tegenwoordige gesteldheid van Europa. Door de verbazende ontwikkeling der industrie, de uitbreiding van den handel, de in elkander gevlochten financieele belangen, en het meer en meer verdrijven van de scherpe trekken, die de volkeren van elkander onderscheiden, is de verhouding dier Staten dusdanig geworden, dat het uitbarsten van een oorlog op dit oogenblik heviger schokken zou te weeg brengen en dieper wonden, dan ooit vroeger het geval was. De kunstmatige eenheid zou daardoor op eene geweldige wijze verbroken worden en geheel Europa zou er onder lijden. Doch in weerwil van dit alles, moet men niet te veel vertrouwen stellen in dezen toestand, wijl het aan den anderen kant even waar is, dat in den boezem der Europesche maatschappijen vele elementen van verwarring gisten, die weinig voedsel noodig hebben om over te gaan tot een algemeenen oorlog.

Behalve het vraagstuk dat aan de oevers van den Bosphorus ter oplossing gesteld is, behalve de geruchten van vijandige bedoelingen van Frankrijk ten aanzien van Belgie, is het thans vooral in Holland, dat de vrienden van den vrede gevaar loopen van hunne droombeelden in rook te zien verdwijnen.

»Holland, zegt het *Journal de Bruxelles*, zal aan eene krisis onderworpen worden.

»Welke partij ook bij de verkiezingen de overwinning moge behalen, de konstitutionneele partij, of de faktie die zich Oranje-gezind noemt, in ieder geval zal de Nederlandsche politiek groote veranderingen ondergaan. Zoo de fanatiek protestantsche faktie, die zich met de absolutische heeft verbroederd, de nationale vertegenwoordiging overheerscht, dan zal een geheele omverwerping van alle konstitutionnelen instellinge niet lang achterblijven. En zoo men dit al niet aantreft, zullen er echter hevige wijzigingen worden doorgedreven. Er zijn feiten in overvloed die zulk een uitkomst als zeker doen verwachten.

»Men houde voorloopig slechts twee zaken in het oog: de goede verstandhouding die er ontstaan is tusschen de Protestanten van Parijs en den Haag, en de beduidende aanwas die de absolute-protestantsche faktie sedert de laatste weken in de voornaamste gewesten heeft gekregen. Bovenal is het van belang op te merken, hoe de aanvoerders der anti-katholieke en anti-konstitutioneele beweging zich steeds beijveren om ten hunne gunste de meening en de houding in te roepen van zekere Belgische liberalen, vijanden van wat zij de klerikale partij noemen, doch in waarheid zamengesteld uit die mannen, welke de natuurlijkste en meest belangelooze steun uitmaken der Belgische nationaliteit."

Men schrijft uit Amsterdam aan de *Weser Zeitung* daags voor de verkiezingen:

»Hoezeer ook de nieuwe Kamer, wat waarschijnlijk is, eene sterker protestantsche kleur zal hebben, zal zij echter nog wel liberaal genoeg blijven om alle verordeningen in de Grondwet van de hand te wijzen, en slechts dan bereid zijn het ministerie te ondersteunen, wanneer het de politiek van het afgetredene volgt; want de Hollandsche geldman zal het nimmer vergeten dat het ministerie Thorbecke sedert de Belgische revolutie het eerste was, waaronder de inkomsten de uitgaven, en wel ruimschoots, overtroffen, en hij ziet duidelijk in dat die gunstige staat der financien [illegible] voortduren, [illegible] het land een behoorlijk aandeel in den wereldhandel behouden.

»Hij herinnert zich hoe de renten der staatsschuld, die in 1815 voor Holland en Belgie te zamen ƒ25,000,000 bedroeg, onder de regering der thans weder aan het roer gekomen oude-familie-partij in 1847 tot ƒ36,000,000 was gestegen voor Holland alleen, en zonder de vaderlandslievende offers van den middelstand tot een bankroet zouden hebben geleid.

»Men weet voorts hoe geheel de financieele toestand van de inkomsten uit de kolonien afhankelijk is, en hoe deze naar een versleten, door de wetenschap lang afgekeurd stelsel beheerd worden. Krijgt nu het huidige ministerie eene meerderheid, dan zal deze het slechts trouw blijven onder voorwaarde dat het in de koloniale quæstie de partij der hervorming bevredigt, en zich in de zorg voor de materieele belangen van het moederland zoo werkzaam betoont als het ministerie Thorbecke, dat in drie jaren tijds, behalve vele plaatselijke verbeteringen, de volgende gewigtige zaken heeft volbragt, te weten: de aansluiting der Nederlandsche spoorwegen aan de Pruissische en Belgische en het schier verwezenlijken der plannen voor spoorwegen in het noorden des Rijks; de oprigting der telegraaflijnen en hare aansluiting aan de buitenlandsche; de aanleg der onderzeesche telegraaf naar Engeland; de bevrijding van Noord-Brabant van de jaarlijksche overstroomingen, een aantal groote waterwerken; de kanalisatie van Drenthe; de eindroogmaking van de Haarlemmer-meer; de vervaardiging eener geologische kaart van Nederland; de verandering van het versleten Instituut, en bovenal de opheffing van belemmerende scheepvaart-wetten. Zelfs Thorbecke's vijanden moeten erkennen dat hij met zeldzame geestkracht aan de nationale huishoudkunde eene waardige plaats in 's lands beheer heeft toegewezen, en op eene bewonderenswaardige wijze den grootendeels ingesluimerden oud-hollandschen ondernemingsgeest wederom op nieuw heeft opgewekt."

Er is sprake, volgens de *Echo Universel*, van eene wijziging in het ministerie. De heer Donker Curtius zou zijne demissie hebben aangeboden.

TIEL, 22 Mei. Daar de heer Mr. J. M. de Kempenaer de benoeming tot lid van de Tweede Kamer voor het hoofd kiesdistrikt Tiel heeft aangenomen, zoo zal, ingevolge art. 109 der kieswet, in het kiesdistrikt Amersfoort, waar tusschen ZEd. en Mr. A. W. Engelen moest herstemd worden, eene geheel vrije keuze moeten plaats hebben. *(H.)*

'sGRAVENHAGE, 21 Mei. De audientie, gisteren door Z. M. den Koning gegeven, werd door een 500tal personen van alle rangen en standen bezocht, en heeft tot ruim zeven ure in den avond voortgeduurd

— Gisteren morgen is de kommissie van den gemeenteraad te Leiden ten gehoore bij Z. M. toegelaten, bij welke gelegenheid de heer burgemeester aan Z. M. een dank-adres heeft overhandigd, waarin namens de ingezeten dier stad, aan Hd. de erkentelijkheid werd betuigd voor de goedgunstige beslissing, door Z. M. in de zaak van het Huiszittenhuis genomen. De burgemeester heeft bij deze gelegenheid den wensch van den gemeenteraad overgebragt, dat het Z. M. behagen mogt die stad met een bezoek te vereeren. De Koning heeft de kommissie met de meeste welwillendheid ontvangen en o. a. betuigd, »dat het Hem tot een uitstekend »genoegen had verstrekt een besluit te kunnen nemen, »dat het welzijn en den goeden naam van Leiden be»vorderen zou; dat Hij voor die stad hoogachting en »warme liefde koesterde, omdat daaraan zoo vele uit»stekende historische herinneringen verbonden waren, »en dewijl hij in diezelfde stad hooger onderwijs had ont»vangen, waarvan de vruchten in geenen ondankbaren »bodem gevallen waren; Hij verzocht den heer burge»meester, zijnen innigen dank voor de gevoelens, in »het adres uitgedrukt, aan de Leidsche burgerij te »willen overbrengen, welke Hij naar den wensch van »zijn hart, zoo spoedig Hem dit mogelijk was, zou »bezoeken, om zich nogmaals te verheugen in het aan»zien eener stad, waarvan de geschiedenis zoo naauw »vereenigd is met die van het stamhuis van Oranje;" terwijl Z. M. ook nog het genoegen betuigde van onder de leden der kommissie een zijner vroegere hooggeschatte leermeesters (prof. H. Cock) te ontmoeten.

Ook van wege den algemeenen kerkeraad der Nederd. Hervormde gemeente te Leiden is heden eene kommissie te dier zake bij Z. M. ten gehoore geweest. *(Wbl. v. L.)*

— Z. Exc. de baron van Heeckeren, Nederl. gezant te Weenen, is met verlof in het vaderland aangekomen en wordt eerstdaags in deze residentie verwacht.

— De *Nieuwsbode* zegt van goederhand onderrigt te zijn, dat de Bisschoppen in Nederland, door den Paus benoemd, door de Regering tot hiertoe nog niet zijn erkend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Mei. De minister van openbaar onderwijs heeft bepaald, dat in al de klassen der lyceen en kollegie van den staat een Christusbeeld zal geplaatst worden.

— Volgens een gerucht, was in de omstreken van Lyon eene socialistische klubs ontdekt. Tusschen de leden en de troepen, zou eene bloedige botsing hebben plaats gegrepen.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Mei. De protestantsche onverdraagzaamheid heeft den 19 dezer in het Huis der Gemeenten wederom eene belagchelijke zegepraal weggedragen. Op voorstel van een der dweepziekste partijgangers van de Engelsche Staatskerk, den heer Spooner, heeft de Kamer eene som van 1,253 £, uitgetrokken op het budget voor reparatien aan het katholieke kollegie van Maynooth, geweigerd goed te keuren; van de 128 stemmen hebben 54 zich voor de motie verklaard, zoodat de overwinning slechts behaald is met eene meerderheid van 20 stemmen. Er was geen vierde der Leden van het Huis tegenwoordig.

De ministerieele bladen blijven niet in gebreke deze handelwijze te gispen en haar te beschouwen als een uitvloeisel van dien geest van onverdraagzaamheid en hatelijkheid, welke ook in Engeland tegen het Katholicismus woelt.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 21 Mei. Men schrijft uit Lugano (kanton Tessin), dat het ontwerp van wet, betreffende het toezigt op de staatkundige uitgewekenen, in den grooten raad ter tafel gelegd is.

— De vrees van door dieven of moordenaars overvallen te worden, heeft te Frankfort zoo zeer toegenomen, dat in een huis, waarin des nachts een buitengewoon gedruisch werd gehoord, de bijstand eener patrouille door de bewoners werd ingeroepen. Deze drong moedig in het huis en arresteerde.... eene vreemde kat, die aan het vechten was met een schoothondje.

WEENEN, 20 Mei. Z. M. de Koning van Pruissen verscheen gisteren avond, vergezeld van den Keizer, in den hof-schouwburg, waar beiden met geestdrift werden ontvangen. Heden heeft eene wapenschouwing over 30,000 man op het glacis plaats. Beide monarchen werden ook hier met herhaald gejuich begroet. In den namiddag zal, ter eere des Konings, een groote optogt van rijtuigen in den Prater plaats hebben.

— De Keizer van Rusland zal zich half Junij naar Warschau en van daar naar Weenen begeven, om den Keizer van Oostenrijk te bezoeken.

— Uit Konstantinopel wordt dd. 13 Mei eene verandering in het Turksche ministerie gemeld. Deze verandering van ministerie schijnt aan te duiden, dat de Porte geneigd is aan de eischen van den Russischen gezant toe te geven.

Nopens den opstand te Smirna is het thans bekend geworden, dat de Israëlieten, er de slagtoffers van waren. Een kind had namelijk, uit boosaardigheid of daartoe aangezet, een Israëliet valschelijk beschuldigd, dat hij het met geweld in zijn huis wilde voeren. Dit gerucht had de herinnering aan de zaak van den pater Thomas en de afgesleten volksverhalen van geslagte kinderen in het leven geroepen, en van daar de feitelijkheden tegen de Israëlieten, die zich op straat vertoonden.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Mei. Bij de eergisteren gehouden beraadslagingen over het budget van buitenlandsche zaken, zeide de minister van dat departement o. a. dat van 1834 tot en met 1851 de algemeene handel van Belgie bijna tot het drievoud was aangegroeid; de speciale handel was sedert 1834 met twee derde gedeelten toegenomen, en de speciale uitvoerhandel was sedert 1834 meer dan verdubbeld. De statistiek voor 1852 was nog niet gereed, maar zou geen minderen vooruitgang aanwijzen dan die van vroegere jaren.

»Op de vraag hoe de onderhandelingen over het definitief handelsverdrag met Frankrijk staan, kan ik alleen antwoorden dat die onderhandelingen voortgezet worden; zij zijn, ik erken het, verre van het doel te hebben bereikt; maar ik verklaar ten stelligste, dat de dagbladen die de afbreking der onderhandelingen berigten, verkeerd onderrigt zijn."

— Men leest in de *Emancipation*: »Men verzekert ons dat, wanneer het tweede gedeelte der wapenoefeningen in het kamp van Beverloo aanvangt, onderscheiden doorluchtige personen van de Noordsche hoven te Brussel zullen aankomen. Men noemt den Koning van Pruissen, de Oostenrijksche Aartshertogen, enz."

STADSNIEUWS.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 11846 ƒ25000, N°. 12005 ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 Mei.

GETROUWD (19 Mei): J. Borrius Jr. met A. A. Schultz.

OVERLEDEN (19 Mei): J. J. Surie, 75 j. - A. van Buuren, geb. Korssen, 76 j.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 21 Mei. Heden is bekend geworden de verkoop van 57/1, 50/2 leggers Arak, per *Constantia* aangevoerd, welke afdoening reeds zeilende tot geheimen prijs heeft plaats gehad.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Mei. Poolsche Tarwe zonder handel; roode soorten prijshoudend, verkocht: 129 ℔ roode Poolsche Odessa ƒ 265; 128 ℔ Rijn ƒ 265, 270.

Rogge weder met veel handel. Gedr. iets hooger; ongedr. prijshoudend, verkocht in Entr. 118 ℔ n. Archangel ƒ 194; 118, 119 ℔ n. Petersb. ƒ 192, 194; 117 ℔ n. Riga ƒ 189; 116 ℔ o. Gedroogde ƒ 178; 120 ℔ Odessa ƒ 196; in cons.: 122, 123, 124 ℔ Pruiss. ƒ 209. 212, 215; 120, 121 ℔ Donau ƒ 200. 205; 115, 116 ℔ o. Gedr. ƒ 183, 185.

Garst in een doen: 111 ℔ n. Deens. *f* 182.

Haver zonder handel.

Boekweit *f* 2 hooger: 122, 123 ℔ Holst. *f* 230, 233; 114, 115, 116 ℔ Sleeswijker *f* 195, 198, 200; 118 ℔ Limburger *f* 210; 116 ℔ n. Fransche *f* 175.

Op 9 vaten Olie in Mei ek. 63½; Sept. en Oct. 63; Nov. en Dec. 63½, April 64 £. *Lijnzaad* een doen: 110/11 ℔ Libau *f* 245. *Raapolie* op 6/w. *f* 36¾; Vliegend *f* 35¾; 1°. Sept. ek. *f* 36; Oct. *f* 36¼; Nov. *f* 36⅜; Dec. *f* 36½, Mei *f* 37. *Lijnolie* op 6/w *f* 31, Vliegend *f* 30; *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¾. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 66, 70. *Lijnkoeken* per 104 st *f* 9, 12.

ROTTERDAM, 21 Mei. Rogge 150/2 ℔ puike Odessa *f* 210; 146/2 ℔ Fransche *f* 200; 145/2 ℔ nieuwe dito *f* 205; 148/2 ℔ jarige dito naar kwaliteit *f* 205, 210; 148/2 ℔ nieuwe Libau *f* 250. — Boekweit op 140/2 ℔ nieuwe Rozendaalsche *f* 215.

LONDEN, 21 Mei. *Koffij* in eene betere stemming op de berigten van Rio; men heeft voor 1000 balen goed ordinair *Native Ceijlon* nieuwe aanvoer, 47 s. 6 d. betaald.

GEDROOGDE FRUITEN. *Krenten* prijshoudend; mooije blaauwe *Zantische* van 1851 op 73 s. gehouden, rosacutig *Patras* 62 a 64 s. *Rozijnen* zeer stil, nieuw *Chesmé* 43 s., knap *Smyrna* 41 s.

RIJST iets meer gevraagd tot onveranderde prijzen.

SUIKER. *Ruwe.* Voor vreemde West-Indische heeft men volle prijzen besteed. *Hollandsche Crushed* met veel handel tot vaste prijzen.

SPECERIJEN. *Notenmuskaat* hooger betaald met weinig voorraad. *Foely* met toenemende kooplust. *Nagelen* zeer gezocht.

TABAK met weinig omzet en prijshoudend.

THEE levendig gevraagd tot verhoogde prijzen. Gemeene *Congo* 11½ d. betere 1 s.

GRAANMARKT. *Tarwe* zonder eenige levendigheid en over het algemeen flaauw. *Garst* prijshoudend. Haver met eenige koopers tot de voorgaande prijzen.

VEEMARKT. In lammeren en kalveren met zeer levendige handel, andere soorten met trage omzet. De prijzen zijn over het algemeen onveranderd gebleven.

BOTER, Hollandsche en Zwolsche 94 a 98 s. Vriessche fijn soort 100 a 104 s., mindere 90 a 98. De stemming blijft flaauw. *Kaas* zeer gezocht. Goudsche 38 a 48 s. Edammer 46 a 56.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56½	Livorno	2/m.	*f* 39¼
,,	zigt	,, $56\frac{13}{16}$	Napels	,,	,, 81⅝
Bordeaux	2/m.	,, 56⅛	Petersburg	,,	,, 1,85½
,,	½/m.	,, 56½	Weenen	6/w.	,, 32¼
Madrid	3/m.	,, 246	Augsburg	,,	,, 35¾
Cadix	,,	,, 247	Frankfort	,,	,, 98½
Sevilla	,,	,, 243	Hamburg	2/m.	,, $35\frac{1}{16}$
Bilbao	,,	,, 244	,,	zigt	,, 35¼
Lissabon	,,	,, 41½	Londen	2/m	,, 11,75
Porto	,,	,, 41½	,,	zigt	,, 11,82½
Genua	2/m.	,, 46⅝	Rotterdam		[illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		21 MEI 4½ u. gebl.	23 MEI 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	$64\frac{7}{16}$	64½	a 64¾	$64\frac{11}{16}$
Dito Dito	3	76¼	76⅛	76⅝	$76\frac{1}{16}$
Dito Dito	4	95⅜	95⅜	$95\frac{3}{16}$	95¼
O. I. Leening 1844	4	95¼			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	126½	128	128½	
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. St. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		$52\frac{15}{16}$	53		
FRANKRIJK, Obligatien	3	75¼			
SPANJE Nieuwe	1	$23\frac{3}{16}$	$23\frac{13}{16}$	23⅞	
Dito	3	48½	48½		
Dito Binnenl. à 6/m.		$43\frac{5}{16}$	$43\frac{13}{16}$	43⅞	43⅞
Coup. Bewijzen.		6½	$6\frac{1}{16}$		
Amortisable Schuld		5½	$5\frac{1}{16}$		
PORTUGAL te Londen	5	$39\frac{7}{16}$	40		
Dito Dito	4	$37\frac{5}{16}$	37¼	38⅛	37¾
RUSL. bij Hope [illegible] 1816		[illegible]	109¼	108½	
Dito [illegible]		108	108		
Cert. bij [illegible] 1831 en 1836					
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	93⅜	93⅜		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		92½	92½		
Dito bij id. 5de Serie	4		92¼		
Gerente Hamburg	5				
Inschrijving en Assignat.	6	74⅛	75		
Cert. van dito			87⅛		
POLEN, Certificaten	4	87¼			
Dito Aand. à fl. 500		164¼			
Dito met Lot. fl. 300					
[illegible] Bank-Actien		4⅞			
[illegible]					
OOSTENRIJK Metalliek	5 pCt.	$83\frac{15}{16}$	$83\frac{13}{16}$	[illegible]	
Dito 1817		$43\frac{5}{16}$	43⅜	43¼	
Dito 1851	2½	[illegible]			
Dito 1849	5	[illegible]		94½	
Ween. Bank bij *Goll en C°*					
Dito	4				
Letter B.	5	[illegible]			
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito	250				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1844	5	99	99	[illegible]	
Dito [illegible]	5				
[illegible]					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	26	$25\frac{1}{16}$		
VENEZUELA à £ 100	3½		38¼		
GRENADA à £ 100	2	21¾			
Dito Uitgestelde					
ECUADOR à £ 100					

Grieken 5 pCt. $7\frac{1}{16}$, $\frac{1}{16}$; Louis. 5 pCt. 100¼, ¼; Philad. bij Hope en C°. 5 pCt. 93 L. N.

In Hollandsche. Oostenrijksche en Portugeesche fondsen was heden de meeste levendigheden en waren de eerste en de laatste hooger te plaatsen. de overige soorten blijven meest alle op hun vorig standpunt.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Mei. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840/1842 5 pc. —; 1848, —; Spanje 1—3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 43⅞k; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 87g.

MADRID, 18 Mei. Spaanje 3 pc. $45\frac{5}{16}$; 1—3 pc. 24¼; Cert. Coup. 4; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 21 Mei. Cons. kont. 100¾ a 100⅞; op tijd 100¾ a 100⅞; Braz. 100 a 101; 1829/39 100 a 102; Den. 3 pc. 84 a 86; 5 pc. 106 a 108; Ecuad. 6⅛ a 6¼; Gren. 22 a 22½; Uitgest. 10½ a 11; Mexiko Nieuwe 26⅞ a 27; Peru 4½ pc N. 87½ a 88; Uitgest. 64½ a 65; Rusl. 1822 5 pc. 120 a 120½; a (N.) 4½ pc. 104¼ a 104¾; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39¾ a 40¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅞ a 24⅛; 3 pc. 48¾ 49¼; Coup. cert. 6¼ a 6½; Passive 5¼ a 5½, Holl. 2½ pc. 65¼ a 66; id. 4 pc. 96½ a 97; Venez. 37 a 38; Uitg. 15 a 16; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 21 Mei. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94⅞; Bank-Actien 1454; Wissel op Londen —.—, Zilver —.

BERLIJN, 21 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 93⅞; Loten 169; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 92½; Loten fl. 500 93½ Oost. Met. 5 pc. 89¾; Amsterdam zigt 143⅛g, id. 2/m. 142⅝g.

HAMBURG, 21 Mei. Russ. Cert. 5 pc. 105½; Oost. Met. 5 pc. 95¼; Spanje 1—3 pc. 22⅞; Binnenl. 3 pc. [illegible]

FRANKFORT, 21 Mei. Met. 5 pc. 87½; A. 5 pc. 87⅞; 2½ pc. 44¾; Bank-Actien 1622, Darmst. Loten fl. 50 [illegible] 25 32½; Badensche Loten fl. 50, 71¼; id. fl. 35, 40¾; Nassausche fl. 25, 28¼; Holl. 2½ pc. 64½, id. 4 pc. 95⅜; Sardinische 42¼, Wissel op Weenen —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Mei. W. W. van Epen, Waterloo, Banjoewangie. HELVOET, 22 Mei. P. Wierikx, Reijerwaard, Batavia. - J. Lodewijks, Jacoba Cornelia, Tjilatjap.

UITGEZEILD:

TEXEL, 21 Mei. M. de Wijn, Lodewijk Antonie, Melbourne. - J. H. Leeuw, Cornelia, Livorno. — 22 Mei J. C. Joon, Anna en Christina, Batavia. - W. J. Bakker, Zeevaart, Constantinopel. HELVOET, 21 Mei. H. Teerling, Weltevreden, Batavia. - J. A. Bartholomeus, Batavia, id.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 12 April, op 3° N. Br. W. L. Zeeland, Kapt de Winter, v. Banjoewangie n. Amsterd. — Den 9 Maart, op 30° [illegible] n. Dordr. — Den [illegible] Alida, Kapt. Mulder, van Triest n. Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Waterloo, van Epen 5370 b. Koffij. 2550 kan. Suiker, 2135 b. Bindrottingen. N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 Mei in lading naar:

Keulen H. Felten, Coln N°. 11.

,, J. Noll, Josephine.

Ludwigh. & Heilb. Ph. Hartman, Eleonora.

Mainz J. Leijdekker, Mainz N°. 2.

Duisburg J. Otten, Johanna.

Manheim J. M. Kimpel, die Harmonie.

Weesel A. Balk, Alma.

Urdingen & Ruhort B. Brinkkamp, Twee Gebroeders.

Dusseldorp & Neus H. Polman, Niederrein N°. 4.

Frankf., Coblentz en Manheim H. C. Brillheijer, Frankf. N. 10.

AMSTERDAM, 23 Mei vertrokken:

Ludwigh. & Heilb. P. Kroll, Pauline.

Rijnhoogte. KEULEN 21 Mei, 13 vt. 2 dm.

ADVERTENTIEN.

(2900) GETROUWD: H. HEUVELDOP, van *Leeuwarden*. en A. VAN GELDER.

DOKKUM, 19 Mei 1853.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

R. VAN GROENINGEN

EN

C. VAN BEURDEN.

[illegible], den 21 Mei 1853. (2887)

De ondergeteekende is van verschillende zijden ontwaar geworden, dat men de laagheid heeft hem te beschuldigen en te verspreiden, als dat hij zijne Protestantsche breisters zoude bedankt en geweigerd hebben haar verder werk te geven. — Dit is blijkbaar met geen ander oogmerk geschied dan om hem als een onverdraagzaam mensch voor te stellen en hem daardoor niet alleen de achting zijner medemenschen te ontnemen, maar hem ook tevens in zijne affaire te benadeelen. — Voor zich zelven overtuigd dat hij nog nimmer of nooit aan zoodanige onchristelijke en liefdelooze handelwijze gedacht heeft, gevoelt hij zich verpligt *openlijk tegen zoodanige schandelijke lastertaal te protesteeren* en de verspreiders daarvan uittedagen hem slechts ééne persoon op te noemen van de bij hem werk bekomende 21 Protestantsche breisters (waarvan sommigen al nagenoeg 20 jaren voor hem gebreid hebben) welke door hem zoude bedankt zijn, in welk geval hij zich bij dezen verbindt om den naam van zoodanige persoon zelven en op zijne kosten in deze Courant bekend te maken. — Daar hij steeds op de algemeene achting en goede meening den hoogsten prijs stelt, zoo kan ieder weldenkend mensch zelven beseffen, hoedanig hem zulk eene lage handelwijze [illegible], behalve nog het nadeel hetwelk hij daardoor in zijne [illegible] kunnen ondervinden.

Zutphen, 20 Mei 1853. **W. MEIJER.** (2902)

(2903) Van wege het Bestuur der **VEREENIGING TOT WELDADIGHEID DES ALLERHEILIGSTEN VERLOSSERS**, worden de belanghebbenden verwittigd, dat de derde Uitloting van de Geldleening groot *f* **16000**, heeft plaats gehad, en daarbij zijn uitgeloot geworden de volgende Vijf Aandeelen, als: N°. 115, 148, 130, 2 en 83, welke na den eersten Junij, ieder met *f* 110 zullen worden betaald, ten kantore van de Heeren KOCK en KOEDIJK alhier.

23 Mei 1853.

(2899) PASTOOR en KERKMEESTEREN der R. C. Gemeente aan den Goorn, zijn voornemens op Vrijdag den 3den Junij 1853, des middags om 12 uren, ten huize van den Kastelein DE KONING aan den Goorn, onder nader aprobatie aan te besteden:

Het Bouwen eener Nieuwe Pastorij,

waarvan van het bestek ter lezing ligt, als: te Hoorn, in het Logement den Doelen en in het Onvolmaakte Schip; te Amsterdam, in het Vosje op het Rok-in, en in het Wapen van Medenblik op den Dam; te Haarlem, [illegible] Doelen; te Edam, in het Heerenlogement; te Purmerend, in de Vergulde Roskam; te Avenhorn, bij den kastelein D. DE LOGIE; te Berkhout en te Ursem, in de Dorpsherberg; en aan den Goorn, bij den kastelein DE KONING.

Zullende daags voor de besteding van des morgens 9 tot 12 ure, aanwijzing in loco worden gedaan.

Nadere informatien zijn te bekomen aan de Pastorij, alwaar de teekening ter visie ligt, en bij den architect W. VAN DER HORST te Hoorn.

BEKNOPTE LEVENSSCHETS

van den [illegible]

J. P. ROOTHAAN,

Generaal der Societeit van Jesus,

wordt heden uitgegeven bij den Boekhandelaar J. BERRENDONK te Amsterdam. Prijs . . . . 10 Cts. (2904)

(2901) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam, J. R. VAN ROSSUM te Utrecht en bij hunne gewone correspondenten zijn heden voorhanden:

HERDERLIJKE BRIEF

van Zijne Doorl. Hoogw.

Mgr. JOANNES ZWIJSEN,

Aartsbisschop van Utrecht, [illegible]

ter gelegenheid [illegible] van het [illegible] BESTUUR

in het

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

8°. Prijs 10 Cents.

En zijn bij dezelfden verkrijgbaar:

MISSA EN OFFICIUM, Sti. Alph. de Ligorio.

— — de Passione Domini.

— — Immac. Conceptionis.

— — Patrocinii Josephi.

— — Francisci de Hieronymo.

— — B. B. VII Fundatorum ord. B. M. V.

— — Gregorii [illegible]

— — pretiosissimi Sanguinis.

Te Amsterdam bij C. L. [illegible], Drukker en Uitgever